

Аз қамтылған азаматтарға тұрғын үйді ұстауға, коммуналдық қызмет көрсету үшін тұрғын үй жәрдемақыларын беру және қалалық телекоммуникация желілерінің абоненттеріне телефон үшін абоненттік ақы тарифтерінің арттырылуына өтемақы беру Қағидаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2007 жылғы 3 сәуірдегі N 231/38 шешімі. Қарағанды облысы Балқаш қаласы Әділет басқармасында 2007 жылғы 24 сәуірде N 8-4-70 тіркелді. Күші жойылды - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2010 жылғы 13 қыркүйектегі N 201/29 шешімімен

Ескерту. Күші жойылды - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2010.09.13 N 201/29 шешімімен.

Р Қ А О е с к е р т п е с і .

Мәтінде авторлық орфография және пунктуация сақталған.

Қазақстан Республикасының "Тұрғын үй қатынастары туралы" Заңының 97 бабының 2 тармағына сәйкес қалалық мәслихат **ШЕШТІ:**

1. Аз қамтылған азаматтарға тұрғын үйді ұстауға, коммуналдық қызмет көрсету үшін тұрғын үй жәрдемақыларын беру және қалалық телекоммуникация желілерінің абоненттеріне телефон үшін абоненттік ақы тарифтерінің арттырылуына өтемақы беру Қағидалары бекітілсін (қосымша).

2. Қалалық мәслихаттың 2006 жылғы 7 маусымдағы N 168/31 "Аз қамтылған азаматтарға тұрғын үйді ұстауға, коммуналдық қызмет көрсету үшін тұрғын үй жәрдемақыларды беру және қалалық телекоммуникация желілерінің абоненттеріне телефон үшін абоненттік ақы тарифтерінің арттырылуына өтемақы берудің Қағидасын бекіту туралы" (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде тіркеу нөмірі - 8-4-44, "Приозерский Вестник" газетінің 2006 жылғы 14 шілдедегі N 15 (62) санында жарияланған) шешімінің күші жойылды деп танылсын.

3. Осы шешімнің орындалуын бақылау қалалық Мәслихаттың тұрақты әлеуметтік сала мәселелері жөніндегі комиссиясына жүктелсін.

4. Осы шешім алғаш ресми жарияланғаннан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енеді.

Сессия төрайымы

С. Карыспаева

Мәслихаттың хатшысы

Е. Омаров

КЕЛІСІЛДІ

Қала әкімінің орынбасары
----- Қазиева Б.А.

30 наурыз 2007 жыл

Жұмыспен қамту және
элеуметтік бағдарламалар
бөлімінің бастығы
----- Карсыбекова Р.У.

30 наурыз 2007 жыл

Қаржы бөлімінің басшысы
----- Қошқаралиев Қ.Қ.

30 наурыз 2007 жыл

Қ а л а л ы қ м ә с л и х а т т ы ң
2 0 0 7 ж ы л ғ ы 3 с ә у і р д е г і
N 2 3 1 / 3 8 ш е ш і м і м е н
бекітілген

Приозерск қаласының тұрғындарына тұрғын үйді ұстауға "Тұрғын үй-коммуналдық қайта құру басқармасы" Коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынның балансындағы тұрғын үйлердің күрделі жөндеуін есепке ала отырып, коммуналдық қызмет көрсету үшін тұрғын үй жәрдемақыларды беру және элеуметтік тұрғыдан қорғалатын азаматтарға телекоммуникация қызметтерін көрсеткені үшін абоненттік төлемақы тарифінің көтерілуіне өтемақы берудің Қағидалары

Ескерту. Атауға өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2007.07.12 N 273/42 (2008 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі); 2009.09.30 N 130/21 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) шешімдерімен.

Осы Қағидалар Қазақстан Республикасының "Тұрғын үй қатынастары туралы" Заңының, Қазақстан Республикасы Үкіметінің "Телефон үшін абоненттік ақы тарифтерінің арттырылуына өтемақы төлеудің кейбір мәселелері туралы" 2004 жылғы 09 қыркүйектегі N 949 қаулысына сәйкес әзірленген және аз қамтылған азаматтарға тұрғын үй жәрдемақысын беру тәртібін айқындайды Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 15 маусымдағы N 553 "Қазақстан Республикасындағы 2006-2008 жылдарға арналған тұрғын үй-коммуналдық саланың даму Бағдарламасын бекіту туралы" Қаулысымен.

Ескерту. Кіріспеге өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2007.07.12 N 273/42 (2008 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі) шешімімен.

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қағидаларда мынандай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) Тұрғын үй жәрдемақысы - тұрғын үйді ұстауға, коммуналдық қызметті тұтыну, төлем шығындарын қайтару үшін "Тұрғын үй-коммуналдық қайта құру басқармасы" Коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынның балансындағы тұрғын үйлердің күрделі жөндеуін есепке ала отырып, сондай-ақ әлеуметтік тұрғыдан қорғалатын азаматтарға телекоммуникация қызметтерін көрсеткені үшін абоненттік төлемақы тарифінің көтерілуі бойынша тұрғындардың аз қамтылған топтарына берілетін өтемақы;

2) отбасы - заңнамада белгіленген тәртіппен бір мекен-жай бойынша бірге тұратын және тіркелген, отбасы құрамында тұратын некеден, туыстықтан, асырап алудан немесе балаларды тәрбиелеуге алудың басқа да нысандарынан туындайтын мүліктік және мүліктік емес құқықтармен және міндеттермен байланысатын тұлғалар саны;

3) өтініш беруші (жеке тұлға) – жеке өз басы немесе отбасы атынан тұрғын үй жәрдемақысын тағайындауға өтініш беруші тұлға (бұдан әрі - өтініш беруші);

4) жиынтық табыс – отбасының ақшалай да, заттай да нысанда алған табысының жалпы сомасы;

5) тұрғын үй жәрдемақысын тағайындау жөніндегі уәкілетті орган - қаланың, жергілікті атқарушы органы (бұдан әрі - уәкілетті орган);

6) жәрдемақыны беру жөніндегі уәкілетті ұйым - екінші деңгейдегі банктер немесе банктік операциялардың жекелеген түрлерін жүзеге асыруға Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы бар ұйымдар;

7) тұрғын үйді ұстау шығындары – үйді ұстауға, ағымдағы және күрделі жөндеулерге, сондай-ақ жер учаскесін ұстауға қажетті төлемдер сомасы.

Ескерту. 1 тармаққа өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2007.07.12 N 273/42 (2008 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі); 2009.09.30 N 130/21 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) шешімдерімен.

2. Тұрғын үй жәрдемақысы тұрғылықты мекен жайда тұрақты тұратын адамдарға мынандай жағдайда, егер тұрғын үйді күтіп ұстау мен коммуналдық қызметті тұтыну төлеміне шыққан шығын тұрғын үй алаңының мөлшері шегінде болса, нақты тұратын жалпы алаң көлемінен жоғары болмай және осы мақсатқа жіберілетін шығындар шегіндегі үлестен артпайтын отбасы бюджетінің коммуналдық қызметті тұтыну мен тұрғын үйді ұстауға "Тұрғын үй-коммуналдық қайта құру басқармасы" Коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынның балансындағы тұрғын үйлердің күрделі жөндеуін есепке ала отырып, сонымен қатар әлеуметтік тұрғыдан қорғалатын азаматтарға телекоммуникация қызметтерін көрсеткені үшін абоненттік төлемақы тарифінің көтерілуіне шыққан шығындар мөлшерлері болса ғана беріледі. Тұрғын үйді

күтіп ұстауға және тұтынған коммуналдық қызметтер төлеміне шыққан шығындар шегіндегі үлесі 11 пайыз тариф мөлшерінде отбасының жиынтық табысымен белгіленеді.

Ескерту. 2 тармаққа өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2007.07.12 N 273/42 (2008 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі); 2008.04.08 N 36/6 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз); 2009.09.30 N 130/21 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) шешімдерімен.

2. Көрсетілетін тұрғын үй жәрдемақысының мөлшерін анықтау

3. Тұрғын үй жәрдемақысы өтініш берушінің тұрғылықты жері бойынша уәкілетті органдарымен келесі мөлшерде беріледі:

1) өтемақымен қамтылған тұрғын үй алаңының нормалары тұрғын үй заңнамаларымен бекітілген (18 шаршы метр) отбасының әр мүшесіне ұсынылған тұрғын үй нормаларына балама, көп бөлмелі пәтерлерде тұратын жалғызілікті азаматтар үшін - 30 шаршы метр;

2) бір адамға тұтынылған коммуналдық қызметтер мөлшері:
қ а т т ы о т ы н :

1 шаршы метр алаңды жылытуға – 1-2 қабатта салынған үйлер үшін 346 килограмм, (жылу беру мерзімі 7 айға есептегенде), үйге 9 тонна көмірден артық болмауы тиіс. Тұрғын үй жәрдемақысын есептеу барысында статистика органдарының мәліметтері бойынша өткен тоқсандағы облыстың қалалары мен аудандарында қалыптасқан көмір бағасы пайдаланылады;

отбасына электр қуатын тұтыну нақты шығындар бойынша, артық болмауы т и і с :

газ плитасы бар үйлерде - 150 киловатт;
электр плитасы бар үйлерде – 250 киловатт.

3) суық суды, канализацияны, ыстық суды, қоқыс төккішті, эксплуатациялық шығындарды тұтыну нормалары (пәтер меншіктерінің кооперативі, өзін-өзі басқару комитеті, үй комитеттері және әрі қарай) басқару нысанына байланыссыз тарифтерді бекітетін органдармен белгіленеді.

4. Тұрғын үй төлемі мен коммуналдық қызметке белгіленген мөлшерден жоғары тұтыну жалпы негізде жүргізіледі.

5. Қалалық телекоммуникация желілерінің абоненттері болып табылатын, әлеуметтік тұрғыдан қорғалатын азаматтарға телекоммуникация қызметтерін көрсеткені үшін абоненттік төлемақы тарифінің көтерілуіне сомасы жоғарыда көрсетілген Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен белгіленген тәртіпте тұрғын үй жәрдемақысы механизмі арқылы өтемақы белгіленеді.

Ескерту. 5 тармаққа өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2009.09.30 N 130/21 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) шешімімен.

3. Тұрғын үй жәрдемақыларды тағайындау және төлеу тәртібі

6. Тұрғын үй жәрдемақылар уәкілетті органмен осы елді мекенде тұрақты тұратын және үй иелері немесе пайдаланушысы болып табылатын (жалға алушы, жалдаушы) жеке тұлғаларға тағайындалады. Отбасы құрамында балалары, немерелері бірге тұратын, пәтер иесі болып табылатын зейнеткерлерге жәрдемақы балалары мен немерелері есепке алынбай тағайындалады.

7. Жеке меншігінде бірнеше үйі бар (пәтер, үй) немесе тұрғын үйлерін жалға беретін (жалдайтын) немесе жалдайтын отбасылары тұрғын үй жәрдемақысын алуға құқықтарын жоғалтады.

8. Егер де күтімді қажет етеді деп танылған он сегіз жастан асқан азаматтарға және мүгедектерге күтім жасайтын, үш жасқа дейінгі баланы тәрбиелеу (бір немесе бірнешеу) және сондай-ақ төрт және одан да көп баланы - бірінші сыныпты ең кіші баланың аяқтауына дейін (бірақ тоғыз жастан жоғары емес) тәрбиелеумен айналысатын адамдарды есепке алмағанда отбасында жұмыс істеуге қабілеті бар адамдар тұрса, еш жерде жұмыс істемейтін, оқымайтын, әскер қатарында қызмет етпейтін, жұмыспен қамту органдарында жұмыссыздығы жөнінде тіркелмеген адамдардың тұрғын үй жәрдемақысын алуға құқықтары жоқ.

9. Дау-жанжал немесе сәйкес келмейтін жағдайлар болған кезде тұрғын үй жәрдемақысы туралы мәселені шешу үшін уәкілетті орган жанындағы арнайы комиссияның қарауына енгізіледі. Комиссия шешімімен келіспеген жағдайда жәрдемақыға үміткер тұлға оған сот тәртібімен шағымдануға құқылы.

10. Тұрғын үй жәрдемақысының мөлшері тұрғын үйді ұстауға, коммуналдық қызметтер және әлеуметтік тұрғыдан қорғалатын азаматтарға телекоммуникация қызметтерін көрсеткені үшін абоненттік төлемақы тарифінің көтерілуіне нақты төлемақыны аудару сомасынан артуы тиіс емес.

Ескерту. 10 тармаққа өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2009.09.30 N 130/21 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) шешімімен.

11. Тұрғын үй жәрдемақысы қолма-қол немесе қолма-қол ақысыз беріледі. Қолма-қол ақысыз нысаны – бұл тұрғын үй жәрдемақысының тең соммасына тұрғын үй және коммуналдық қызметтерді ұстауға төлемді азайтады. Тұрғын үй жәрдемақысының сомасы коммуналдық қызметтерді жеткізушіге аударылады. Аз қамтылған отбасыларға (азаматтарға) тұрғын үй жәрдемақысын беруде қызмет көрсетушілердің есеп-шоттарына жеке тұлғаның (алушының) жазбаша өтініші бойынша аударылуы қарастырылған.

Қолма-қол нысаны ақшалай төлем түрінде белгіленеді. Тұрғын үй жәрдемақысының төлемі жәрдемақылар төлеу жөніндегі уәкілетті ұйымдар бюджет қаражаты есебінен азаматтардың салымы бойынша есеп шоттарына аудару жолымен жүзеге асырылады.

Тұрғын үй жәрдемақыларын төлеу нысанын таңдау құқығы (қолма-қол немесе қолма-қол ақысыз) алушыға беріледі.

12. Тұрғын үй жәрдемақылары төлемдерін қаржыландыру бюджет қаражаты есебінен жүргізіледі.

4. Тұрғын үй жәрдемақыларды беру мерзімдері

13. Тұрғын үй жәрдемақылар тоқсан сайын отбасы құрамы және табыстары туралы мәліметтерді бере отырып, барлық қажетті құжаттармен өтініш берілген айдан бастап алты айға тағайындалады. Тұрғын үй жәрдемақысын алушылардың қайта тіркелуі құжаттарды алғаш рет тапсырған рәсіміне сәйкес болады.

14. Тұрғын үй жәрдемақысын алушылар он бес күннің ішінде тұрғын үй жәрдемақысын алу құқығына және мөлшеріне әсер ететін жағдайлар жөнінде уәкілетті органдарға хабарлауы керек.

Өтемақының артық немесе заңсыз тағайындалуына әкеп соқтырған әдейі жалған мәліметтерді бергені үшін меншік иесі (жалдаушы) заңсыз алынған сомаларды өз еркімен қайтарады, бас тартан жағдайда сот арқылы өндіреді.

15. Тұрғын үйді ұстауға және коммуналдық қызмет ақысын төлеуге рұқсат етілетін шығындар шегінің үлесі, коммуналдық қызметтердің тарифтері өзгерген жағдайда бұрында тағайындалған жәрдемақылар тиісті өзгерістер болған уақыттан бастап қайта тағайындалады.

16. Жәрдемақы алу құқығын анықтау кезінде басқа қалада уақытша тұратындығы тиісті құжатпен куәландырылған отбасының мүшесі есепке алынбайды.

5. Тұрғын үй жәрдемақыларын өтіну және есептеу тәртібі.

17. Тұрғын үй жәрдемақыларын тағайындау үшін өтініш беруші тұрғылықты жері бойынша уәкілетті органға және халыққа қызмет көрсету орталығына келесі құжаттармен өтінеді

- 1) тұрғын үй жәрдемақысын тағайындау туралы өтініш;
- 2) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;
- 3) тұрғын үйге құқығын анықтайтын құжаттардың көшірмесі (ордер, тұрғын үй жекешелендіргені туралы келісім-шарт, сату-сатып алу келісім шарты, сыйға беру келісім шарты, мұрагерлік құқығы жөніндегі куәлік, жалдау (жалға алу) келісім шарты, меншік құқығын тану жөніндегі сот шешімі және басқалар);
- 4) отбасы құрамын (азаматтарды тіркеу кітабы, үй кітабы) және тұрғылықты жерін анықтайтын құжаттың көшірмесі;
- 5) өтініш берушінің отбасы жағдайын анықтайтын құжаттың көшірмесі,

жалғызілікті алпыс бес жастан асқан адамдарды қоспағанда (неке туралы немесе некені бұзу туралы куәлік және басқалар);

6) отбасы мүшелерінің қызмет түрі жөнінде мәлімет (еңбек кітапшасының көшірмесі, жұмыс орнынан анықтама және басқалар);

7) тұрғын үйді ұстауға, коммуналдық қызметтерге төлеу жөніндегі шығындар туралы мәліметтер (түбіртек);

8) өтініш берушінің қалалық телекоммуникациялар желісінің абоненті екендігін анықтайтын (келісім шарт немесе телекоммуникация қызметтер есебінің түбіртегі) құжаттың көшірмесі;

9) отбасы мүшелерінің табысы жөнінде мәлімет (жұмыс, оқу, қызмет орындарынан анықтама және басқалар);

10) жұмыссыздар тұрғылықты жер бойынша жұмыспен қамту мәселесі жөніндегі уәкілетті органның анықтамасын тапсырады;

Ескерту. 17 тармаққа өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2009.09.30 N 130/21 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) шешімімен.

18. Құжаттың түпнұсқасымен және көшірмесі салыстырып тексеру үшін тапсырылады, одан соң түпнұсқа өтініш берушіге қайтарылып беріледі.

19. Қажеттілігіне қарай уәкілетті орган тұрғын үй жәрдемақысын тағайындауға өтініш білдірген отбасының материалдық-тұрмыстық жағдайын тексеруге құқығы бар (арнаулы комиссияның тапсырысы бойынша). Тексеру актісі тұрғын үй жәрдемақысын алушының жеке ісіне тіркеледі.

20. Тапсырылған құжаттарды қарау нәтижесінде отбасына тұрғын үй жәрдемақысын беру жөнінде келісім-шарт жасалады. Келісім-шарт екі данада жасалып, оның біреуі тұрғын үй алушыда сақталады. Аталған келісім-шарт тұрғын үй жәрдемақысын беру үшін негіз болып табылады. Уәкілетті органмен ай сайын тұрғын үй жәрдемақысын тағайындау есебі жүргізіледі, ол өтініш берушінің өтініміне қарай беріледі.

21. Мәліметтердің шындығына сенімсіздік туған жағдайда уәкілетті орган сұраныс жасауға құқықты, ал заңды тұлға мен жеке тұлғалар тұрғын үй жәрдемақысын алуға үміткер адамның табысы туралы мәлімет беруге міндетті.

22. Жәрдемақы мөлшері тұрғын үйді ұстауға және коммуналдық қызметті пайдалануға тұрғын үй жәрдемақын алушысының әлеуметтік тұрғыдан қорғалатын азаматтарға телекоммуникация қызметтерін көрсеткені үшін абоненттік төлемақы тарифінің көтерілуіне өтемақы мен тұрғын үй жәрдемақы алуға үміткер отбасылардың шығындар деңгейінің айырмасы ретінде есептеледі.

Ескерту. 22 тармаққа өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2009.09.30 N 130/21 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қараңыз) шешімімен.

23. Тұрғын үй жәрдемақысын алуға үміткер отбасының жиынтық табысын (бұдан әрі – жиынтық табыс) уәкілетті орган есептейді.

24. Отбасының жиынтық табысын есептегенде отбасы құрамында бірге тұратын, шаруашылықты бірге жүргізетін және тұрғылықты бір жерде тіркелген отбасының барлық мүшелері ескеріледі.

Есепті кезеңде құрамында өзгерістер болған отбасының жиынтық табысын есептеу кезінде келген (кеткен) отбасы мүшесінің табысы келесі тоқсанның бірінші айынан бастап есепке алынады (есепке алынбайды.).

25. Отбасының жиынтық табысын есептеу кезінде тұрғын үй жәрдемақысына өтініш берген тоқсанның алдындағы тоқсандағы (бұдан әрі - есепті кезең) Қазақстан Республикасында және одан тыс жерлерде ақшалай немесе заттай түрде алынған табыстың барлық түрлері есептеледі.

26. Егер отбасының бір мүшесі табыс есептелетін тоқсаннан аз уақыт жұмыс істесе, осы тоқсанда жұмыс істеген барлық уақыттағы барлық табысы отбасының жиынтық табысына есептеледі.

27. Бір тоқсаннан астам уақытқа төленуге тиесілі табыс бір мезгілде алынған кезде (оның ішінде жалақы, алимент, зейнетақы, жәрдемақылар бойынша берешектер) жиынтық табысқа есептік кезеңде алынған табыстың барлық сомасы есептеледі.

28. Шетелдік валютада алынған табыс Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есепке алу және қаржылық есеп беру туралы заңнамасында және бухгалтерлік есеп стандарттарында белгіленген тәртіппен валюта айырбастаудың нарықтық бағамы бойынша ұлттық валютаға қайта есептеледі.

29. Орташа айлық жиынтық табыс отбасының тоқсан ішіндегі жиынтық табысын үш айға бөлу жолымен белгіленеді.

30. Отбасының жиынтық табысын есептеу кезінде Қазақстан Республикасында және одан тыс жерлерде есепті кезеңде алынған табыстың барлық түрлері есепке алынады:

- 1) еңбекақы, әлеуметтік төлемдер түрінде алынатын табыс;
- 2) кәсіпкерлік және басқа да қызмет түрлерінен түсетін табыс;
- 3) балаларға және басқа да асырауындағыларға арналған алимент түріндегі табыс;

- 4) жеке қосалқы шаруашылықтан - мал мен құс ұстауды, бағбандықты, бақша өсіруді қамтитын үй жанындағы шаруашылықтан түсетін табыс;
- 5) өзге де табыс.

31. Отбасының жиынтық табысында мыналар есепке алынбайды:

- 1) мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек;
- 2) тұрғын үй жәрдемақысы;
- 3) жерлеуге арналған бір жолғы жәрдемақы;

- 4) бала тууына байланысты берілетін бір жолғы мемлекеттік жәрдемақы;
- 5) бюджеттік қаражат бойынша бір жолғы көрсетілетін, мерекелік және мерейтойлық күндерге орай, материалдық көмек;
- 6) жеке ісін ашуға және (немесе) жеке қосалқы шаруашылықты дамытуға арналған материалдық көмек.
- Егер жеке ісін ашуға және (немесе) жеке қосалқы шаруашылықты дамытуға арналған материалдық көмек мақсатына сай пайдаланылмаса, жиынтық табыс көрсетілген көмек сомасын ескере отырып есептеледі;
- 7) отбасы мүшелерінің біреуі осы отбасында тұрмайтын адамдарға төлейтін а л и м е н т ;
- 8) азаматтардың тегін немесе жеңілдікпен протездеуге бару жолына ақы т ө л е у ;
- 9) протездеу уақытында азаматтарды ұстау;
- 10) азаматтардың елді мекеннен тыс жерлерге емделуге тегін немесе жеңілдікпен ж о л ж ү р у қ ұ н ы ;
- 11) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, заттай түрінде көрсетілетін көмек түрлері:
д ә р і л і к п р е п а р а т т а р ;
санаторийлік-курорттық емдеу;
протездік-ортопедиялық бұйымдар (жасау және жөндеу);
жүріп-тұру құралдары (кресло-арбалар) мен мүгедектерге бөлінген басқа да с а у ы қ т ы р у қ ұ р а л д а р ы ;
білім алу кезеңінде оқушыларды (мектептер) тегін тамақтандыру.
- 12) ақшалай және заттай түрдегі (құндық бағадағы) қайырымдылық көмек;
- 13) төтенше жағдайлар салдарынан олардың денсаулығына және мүлкіне келтірілген зиянды өтеу мақсатында отбасына көрсетілген көмек;
- 14) бағаның көтерілуіне байланысты негізгі азық-түлікке әлеуметтік қосымша т ө л е м а қ ы .

Ескерту. 31 тармақ жаңа редакцияда - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2009.09.30 N 130/21 (қолданысқа енгізілу тәртібін 3-тармақтан қ а р а ң ы з) ш е ш і м і м е н .

32. Жиынтық табысты есептеу кезінде отбасының мынадай осы Қағиданың 31-тармағында көрсетілгендерден басқа, мынадай түрде алынған табысы есепке а л ы н а д ы :

- 1) жұмыс беруші еңбекақы ретінде есептеген, атап айтқанда: жалақының барлық түрлері, оның ішінде кесімді, мерзімді, сондай-ақ ақшалай және заттай нысандағы сыйлықақылар, қосымша ақылар, үстемеақылар (Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жалақысы сақталатын кезеңге қызметкерге Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес төленетін ақшалай

соманы қоса алғанда, қаржыландыру көзіне қарамастан); демалыс уақытында сақталатын жалақы, сондай-ақ пайдаланылмаған еңбек демалысы үшін ақшалай өтемақы; ұйым (заңды тұлға) таратылған немесе жұмыс берушінің (жеке тұлғаның) қызметі тоқтатылған, қызметкерлер саны немесе штаты қысқартылған жағдайда жеке еңбек шартының бұзылуы кезінде, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерде төленетін өтемақылар; уақытша, маусымдық және қоғамдық жұмыстарды орындау кезеңіндегі жалақы. Маусымдық жұмыстармен айналысатын қызметкерлердің жалақысы оны алған кезеңнен бастап отбасының жиынтық табысына есептеледі. Жалақы болмаған кезеңде ол жиынтық табысқа есептелмейді. сақтандыру агенттері мен брокерлерге төленетін комиссиялық сыйақы; бала туғанда және жерлеуге берілетін жәрдемақылардан басқа, жалақы есептеу кезінде ескерілмейтін және ұйым қаражатының есебінен төленетін басқа да төлем түрлері;

мерзімді қызметтегі әскери қызметшілердің ақшалай үлесін қоспағанда, әскери қызметшілердің, оның ішінде келісім-шарт бойынша қызмет өткеріп жүргендердің және ішкі істер органдарының қатардағы және басшы құрамдағы адамдарының, сондай-ақ соларға теңестірілген азаматтар санаттарының үстемеақылар мен қосымша ақылар ескерілген ақшалай үлесі; жалдау бойынша төленетін еңбекақы; жұмыс беруші төлеген несиені сомасы. Көрсетілген төлемдер несиені өтеудің белгіленген мерзіміне бөліп таратылады;

2) әлеуметтік төлемдер, атап айтқанда:

Қазақстан Республикасының заңдарында және өзге де нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген тәртіппен тағайындалатын зейнетақылардың барлық түрлері, оларға өтемақы төлемдері;

мүгедектігі бойынша, асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша және жасына байланысты берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар; арнаулы мемлекеттік жәрдемақылар;

жерасты және ашық кен жұмыстарында, сондай-ақ еңбек жағдайлары ерекше зиянды және ауыр жұмыстарда істеген адамдарға берілетін мемлекеттік арнаулы жәрдемақылар;

мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан төленетін әлеуметтік төлемдер;

бала бір жасқа толғанға дейін оның күтіміне берілетін мемлекеттік жәрдемақылар;

он сегіз жасқа дейінгі балалары бар отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақы;

үйде тәрбиеленетін және оқитын мүгедек-балаларды материалдық

қ а м с ы з д а н д ы р у ;

қаржыландыру көзіне қарамастан, оқушыларға, студенттерге, аспиранттарға, докторанттарға, басқа да оқу орындарының тыңдаушыларына төленетін с т и п е н д и я ;

жұмыс берушінің қаражаты есебінен берілетін әлеуметтік қамсыздандыру ж ө н і н д е г і ж ә р д е м а қ ы л а р ;

1, 2-топтағы жалғызілікті, басқа адамның көмегіне мұқтаж мүгедектердің мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақыларына қосылатын күтімге арналған қосымша үстемеақылар мен жергілікті мемлекеттік басқару органдарының шешімі бойынша бюджеттен берілетін басқа да ұдайы төлемдер;

жергілікті бюджеттердің қаражаты есебінен көрсетілетін, қалаішілік қоғамдық көлікте жүруге берілетін материалдық (әлеуметтік) көмек;

заңдарға және өзге де нормативтік құқықтық кесімдерге сәйкес берілетін, осы Қағиданың 31-тармағының 10) тармақшасында көрсетілгендерден басқа, заттай көмек түрлерінің құны, сондай-ақ осы көмектің орнына төленетін сома;

осы бөлімде көрсетілген, Қазақстан Республикасының заңнамалық кесімдерінде белгіленген, жергілікті мемлекеттік басқару органдары, мекемелер мен басқа да ұйымдар белгілеген барлық төлем түрлеріне өзге де үстемеақылар м е н қ о с ы м ш а а қ ы л а р .

33. Жиынтық табыстың құрамына қызметкер еңбек және қызметтік міндеттерін атқару кезінде оның өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу туралы заңнамаға сәйкес жұмыс беруші төлейтін бір жолғы төлемдер мен ай с а й ы н ғ ы с о м а қ о с ы л а д ы .

34. Еңбекақы, әлеуметтік төлемдер түрінде алынған табыс олардың мөлшері туралы а н ы қ т а м а л а р м е н р а с т а л а д ы .

35. Жиынтық табысты есептеу кезінде кәсіпкерліктен және басқа да қызмет түрлерінен түскен табыс есепке алынады:

1) өнімді (жұмыстарды, қызметтерді) сатудан;

2) тауарлық-материалдық құндылықтарды, мүлікті сату кезіндегі құн өсімінен ;

3) шаруа (фермер) қожалығы қызметінің нәтижесінде және шартты жер үлесі м е н м ү л і к ж а р н а с ы н а н а л ы н ғ а н .

Шаруа қожалығы мүшелерінің жиынтық табысын есептеу салық органдарына ұсынылатын, алынған табыс туралы декларацияда көрсетілген ауыл шаруашылығы өнімін сатудан нақты алынған табыс ескеріле отырып жүргізіледі. Бұл ретте жылдық табыс он екі айға бөлінеді және оның тиісті бөлігі айқындалатын кезеңдегі жалпы жиынтық табысқа қосылады;

4) өзін-өзі жұмыспен қамтудан түскен.

36. Жекелеген азаматтарда жұмыс істейтін адамдар жалақысын шарттың

көшірмесімен, жалға алушының анықтамасымен немесе өтініш негізінде
р а с т а й д ы .

Жекелеген азаматтарда шарттар жасамай жұмыс істейтін адамдардың жиынтық табысы олардың өтініштері негізінде расталады. Бұл ретте жалақының заттай бөлігі жиынтық табысқа нарықтық баға бойынша ақшалай баламада қ о с ы л а д ы .

37. Өзін-өзі жұмыспен қамтыған халықтың табысы жазбаша өтінішпен
р а с т а л а д ы .

38. Кәсіпкерлік қызметпен арнаулы салық режимі жағдайында айналысатын адамдардың табысы бір жолғы талон, патент, оңайлатылған декларация негізінде
р а с т а л а д ы .

Шаруа (фермер) қожалығы қызметінің нәтижесінде алынған табысты қоса алғанда, ресми расталмаған табыс әрбір жұмыс істеушіге шаққанда ең төмен жалақыдан кем емес мөлшерде есепке алынады.

39. Балаларға және басқа да асырауындағыларға арналған алимент жиынтық табыс құрамында есепке алынады.

Алименттер, сондай-ақ алимент төлеушінің жалақысын қайта есептеуге байланысты алынған алименттің қосымша сомасы жиынтық табысқа олардың алынған уақыты бойынша есепке алынады.

40. Адамдардың асырауындағыларды ұстауға міндетті адамның тұрғылықты жері туралы мәліметтердің болмауы себебінен алимент өндіріп алуға мүмкіндігі болмаған жағдайда, отбасының жиынтық табысы көрсетілген адамның іздеуде жүргені туралы тиісті органдардан алынған құжаттар қоса берілген жазбаша өтініш негізінде есептеледі.

41. Егер төлеуші алимент төлеуден жалтарған жағдайда, жиынтық табысқа алимент есепке алынбай есептеледі (сот орындаушысынан анықтама берілген жағдайда) .

42. Егер ата-анасының арасында неке бұзылмай жұбайлардың біреуінен алимент өндіріп алынса, осы жұбайы отбасымен бірге тұрған кезде оның табысы жиынтық табыста толық есепке алынады. Жұбайлар бөлек тұрған жағдайда, отбасының жиынтық табысында алимент есепке алынады.

43. Егер баланың анасы баланың әкесімен тіркелген некеде тұрмаса, онымен бірге тұрмаса және алимент өндіріп алу туралы сот шешімі болмаса жиынтық табысқа алиментті есепке алмай есептеледі.

44. Жиынтық табысқа алимент есепке алынбай есептеледі, егер төлеуші: бас еркінен айыру орындарында немесе уақытша қамау орнында болса (түзету мекемесінің алименттер аудармағаны туралы анықтамасын ұсынған жағдайда) ;

туберкулез, психоневрологиялық диспансерлерде (стационарларда),

емдеу-еңбек профилакторийінде емдеуде жүрген немесе есепте тұрған (а н ы қ т а м а с ы н ұ с ы н ғ а н к е з д е) ;

Қазақстан Республикасымен тиісті келісімі жоқ мемлекеттерге тұрақты мекен-жайға орналасуға кеткен жағдайда;

құзыретті органның анықтамасымен расталған, спиртті ішімдіктерді, есірткі заттарын құмарлықпен салынып пайдалануына байланысты балалары мен басқа да асырауындағыларды ұстаудан жалтарған жағдайда.

45. Балаларға және басқа да асырауындағыларға алынған алимент ұйымдардың аударылған алимент туралы анықтамаларымен не почта аударымдарының алынған алимент туралы түбіртегімен, сондай-ақ сот органдарының алимент өндіріп алу туралы шешімі қоса берілген жазбаша өтініш негізінде расталады. Алимент бойынша үш айдан астам кезең үшін берешек пайда болғанда сот орындаушысының алимент бойынша берешекті айқындау туралы қаулысы ұсынылады.

46. Жеке қосалқы шаруашылықтан (үй малын, құс өсіруден, ауыл шаруашылығы өнімдерін, оның ішінде гүл өсіруден) түскен табыс жиынтық табыстың құрамына қосылады.

47. Жиынтық табыста есепке алынатын жеке қосалқы шаруашылықтан, ауыл шаруашылығы өнімдерін өсіруден, мал мен құс ұстаудан алынған табыс өтініш берушінің жеке қосалқы шаруашылығының болуы және мөлшері туралы мәліметтері негізінде есептеледі.

48. Жеке қосалқы шаруашылықтан алынған табысты уәкілетті орган осы Қағидаларға 1, 2, 3, қосымшалардың негізінде есептейді. Табиғат жағдайы бойынша Қарағанды облысының Приозерск қаласы шөлейтті аймаққа жатады.

Жеке қосалқы шаруашылықта өсірілген гүл өнімдерін сатудан, сондай-ақ терісі бағалы аңдар, ара, құс (тауықтан, қаздан, үйректен басқа) өсіруден алынған табыс жиынтық табысқа жазбаша өтініштің негізінде қосылады.

49. Бір сотка жерден (бір бастан) өндірілген өнімнің құны өсірілетін дақылдың орташа түсімін (жеке қосалқы шаруашылықта ұсталатын мал мен құстың орташа өнімділігін) 1 килограмм өнімнің орташа бағасына көбейту жолымен айқындалады (осы Қағидаларға 1 қосымшаға сәйкес) және шығыстардың орташа деңгейі шегеріледі.

50. Табысты есептеу үшін алдыңғы күнтізбелік жылдың өсімдік шаруашылығы мен мал шаруашылығы өнімдеріне облыста қалыптасқан, облыстық статистика органдары облыстық уәкілетті органға ұсынатын орташа жылдық бағалары пайдаланылады.

Малды (құсты) есепті кезеңде сату кезінде жиынтық табысқа облыстық статистика органдарының деректері бойынша тірі мал нарығында қалыптасқан бағалар бойынша бір жолғы табыс қосылады.

Жиынтық табыс жұмыс малы (жылқы, түйе және басқалары) мен бір жыл ішінде төлдемеген малдан (мәселен, қысыр сиыр) түскен табыс ескерілмей есептеледі. Жеке қосалқы шаруашылықта көрсетілген мал бір жылдан астам ұсталса, табыс ет бағытындағы малдан түскен табыс ретінде есепке алынады.

51. Осы Қағидаларға 2 қосымшаға сәйкес өнім бермейтін жастағы (төл) үй малынан, құстан түсетін табыс ол сыйға тартылған немесе өткізілген (сату, сою) жағдайда ғана есепке алынады. Төлдің құны отбасының жиынтық табысына тірі мал нарығында қалыптасқан, облыстық статистика органдары ұсынған бағалар бойынша қосылады.

52. Осы Қағиданың 50-тармағында көрсетілгендерден басқа, үй малы, құс болған кезде жиынтық табыс табыстың жылдық сомасын он екі айға бөлу жолымен айқындалады. Шыққан сан есепті кезеңдегі айлардың санына көбейтіледі.

53. Жеке қосалқы шаруашылықтан түскен табыс есебінің жеке нормативтік карточкасын осы Қағидаларға 3 қосымшаға сәйкес уәкілетті орган өтініш берушінің деректері негізінде толтырады.

54. Отбасының жиынтық табысын есептеу кезінде мынадай өзге де табыс есепке алынады:

- 1) жылжымайтын мүлікті және көлік құралдарын жалға беруден;
  - 2) бағалы қағаздардан (дивидендтер);
  - 3) шетелдік валютаны өткізуден;
  - 4) асыл тастар мен қымбат бағалы металдарды, олардан жасалған зергерлік бұйымдарды және құрамында асыл тастар мен қымбат бағалы металдар бар басқа да заттарды, сондай-ақ өнер туындыларын және антиквариат сатудан;
  - 5) жылжымайтын мүлікті және көлік құралдарын сатудан;
  - 6) авторлық сыйақы түріндегі;
  - 7) жылжымайтын мүлікті, көлік құралдарын және басқа да мүлікті сыйға тарту, мұрагерлікке алу түрінде алынған;
  - 8) несиені (шағын несиені) пайдаланудан;
  - 9) қайтарымсыз алынған ақша;
  - 10) ақша салымдары бойынша сыйақы (мүдде);
  - 11) ақшалай аударымдар;
  - 12) конкурстарда, жарыстарда (олимпиадаларда), фестивальдарда, лотереялар, салымдар мен борышкерлік бағалы қағаздар бойынша ұтыстарды қоса алғанда, ақшалай және (немесе) заттай түрдегі ұтыстар;
  - 13) туысқандарының және басқа да адамдардың ақшалай және заттай көмегін (құн түрінде) қоса алғанда, өзге де мәлімделген табыс.
- Көрсетілген табыс алынған уақыты бойынша есепке алынады және жазбаша өтінішпен расталады.

Орта білім беру, сондай-ақ жоғары және орта арнаулы білім беру жүйесінде ақылы негізде күндізгі бөлімде оқитын шәкіртақы алмайтын студенттердің жиынтық табысына ерікті айтылған табысы есептеледі.

55. Жылжымайтын мүлікті және көлік құралдарын жалға беруден алынған, ресми расталмаған табыс бір айдағы ең төмен жалақыдан кем емес мөлшерде е с е п к е а л ы н а д ы .

56. Алынған несиелердің (шағын несиелердің) сомасы жиынтық табыста е с е п к е а л ы н б а й д ы .

57. Жылжымайтын мүлікті және көлік құралдарын сатудан алынған табыс оның алынған күннен бастап бірге жалпы жиынтық табысқа қосылады.

Басқа тұрғын үй (көлік құралын) сатып алған жағдайда, жылжымайтын мүлікті (көлік құралын) сатудан алынған сома мен сатып алынған тұрғын үй (көлік құралы) құнының арасындағы айырма отбасының жиынтық табысында есепке алынады.

Приозерск қаласының тұрғындарына тұрғын үйді ұстауға "Тұрғын үй-коммуналдық қайта құру басқармасы" Коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынның балансындағы тұрғын үйлердің күрделі жөндеуін есепке ала отырып, коммуналдық қызмет көрсету тұрғын үй жәрдемақыларды беру және қалалық телекоммуникация желілерінің абоненттеріне телефон үшін абоненттік ақы тарифтерінің арттырылуына өтемақы беру Қағидаларына 1 қосымша

Ескерту. 1-қосымшаға өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2007.07.12 N 273/42 (2008 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі) шешімімен.

Жеке қосалқы шаруашылықтан түсетін табысты есептеудің нормативтік карточкасы

Өсімдік шаруашылығының өнімі

Өнім	Жердің 1 соткасының орташа түсімі, килограмм	Жердің 1 соткасына жұмсалған шығыстың орташа деңгейі, теңге	1 килограмм өнімнің орташа бағасы, теңге	1 соткадан өндірілген өнімнің құны, теңге (2-баған. x 4-баған.)	1 сотка жерд түскен табыс (шығыс (-), тең баған – 3 баған.)
1	2	3	4	5	6
Бидай					
Арпа					
Қарамық					

Жүгері (жасыл салмағы)					
Көп жылдық шөптер					
Бір жылдық шөптер					
Картоп					
Көкөністер					
Бақшалар					
Шекілдеуік бақтары (алма, алмұрт және басқалары)					
Сүйекті жеміс бақтары (өрік, қара өрік және басқалары)					
Жидек дақылдары					
Жүзім					

Мал шаруашылығының өнімі

Өнім	1 бастан алынатын орташа өнімділік килограмм	1 басқа жұмсалған шығыстың орташа деңгейі, теңге	1 килограмм өнімнің, (1 литр, 10 дана жұмыртқаның) орташа құны, теңге	1 бастан өндірілген өнімнің құны, теңге (2-баған. x 4 баған.)	1 бастан түскен табыс (+), шығыс (-), теңге (5 баған. - 3 баған.)
1	2	3	4	5	6
Сүтті ірі қара мал (сүт)					
Етті ірі қара мал (сиыр еті)					
Шошқалар (шошқа еті)					
Қойлар, ешкілер ет/жүн					
Жылқы (жылқы еті)					
Түйе (түйе еті)					
Жұмыртқалайтын құс (жұмыртқа)					
Етті құс (құс еті)					

Аз қамтылған азаматтарға тұрғын үйді ұстауға, коммуналдық қызмет көрсету тұрғын үй жәрдемақыларды беру және қалалық телекоммуникация желілерінің абоненттеріне телефон үшін абоненттік ақы тарифтерінің арттырылуына өтемақы беру Қағидаларына

2 қосымша

Азық-түліктік пайдаланатын үй малдары мен құстарының жасы

--	--	--	--	--	--

Малдардың түрі	Өлшем бірлігі	Өнім беру жағдайына жеткен мал төлінің және құстардың жасы
Ірі қара мал	ай	25
Қойлар мен ешкілер	ай	12
Шошқалар	ай	10
Жылқылар	ай	16
Түйелер	ай	18
Жұмыртқалайтын құс	күн	195
Етті құс	күн	125

Приозерск қаласының тұрғындарына тұрғын үйді ұстауға "Тұрғын үй-коммуналдық қайта құру басқармасы" Коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынның балансындағы тұрғын үйлердің күрделі жөндеуін есепке ала отырып, коммуналдық қызмет көрсету тұрғын үй жәрдемақыларды беру және қалалық телекоммуникация желілерінің абоненттеріне телефон үшін абоненттік ақы тарифтерінің арттырылуына өтемақы беру Қағидаларына 3 қосымша

Ескерту. 3-қосымшаға өзгерту енгізілді - Қарағанды облысы Приозерск қалалық мәслихатының 2007.07.12 N 273/42 (2008 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі) шешімімен.

**Жеке қосалқы шаруашылығынан түсетін табыс есебінің
ҮЛГІ ЖЕКЕ НОРМАТИВТІК КАРТОЧКАСЫ**

Өтініш берушінің Т.А.Ә. _____

Үйінің мекен-жайы _____

Ауыл шаруашылығы дақылдарының, үй малдарының, құстарының түрлері	жер, сотка, мал басы, саны	жылына түсетін табыс нормативі, теңге	жылына түсетін табыстың барлығы, теңге	бір тоқсанда түсетін табыстың барлығы, теңге
Бидай				
Арпа				
Дәні алынатын жүгері				
Күріш				
Қарамық				
Картоп				
Көкөністер				
Бақшалар				
Күнбағыс				
Қант қызылшасы				
Темекі				

Шекілдеуік бақтары				
Сүйекті жеміс бақтары				
Жемістер				
Жүзім				
Көп жылдық шөп				
Бір жылдық шөп				
Жасыл жемге берілетін жүгері				
Сүтті ірі қара мал				
Етті ірі қара мал				
Шошқалар				
Қойлар мен ешкілер				
Жылқылар				
Түйелер				
Жұмыртқалайтын құс				
Етті құс				
Жиыны: бір жылғы табыс				
Жиыны: бір тоқсандағы табыс				

200__ ж. " __ " _____

(өтініш берушінің қолы)

_____
(есепті жасаған адамның Т.А.Ә. және қолы)